

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 31.05.1966, sp. zn. 5 Cz 42/66, ECLI:CZ:NS:1966:5.CZ.42.1966.1

Číslo: 74/1966

Právní věta: Pro počátek běhu promlčecí doby při uplatnění nároku na náhradu nákladů, který žalobce učinil na výživu dítěte za jeho otce, není rozhodná právní moc rozsudku, jímž bylo zjištěno, že žalobce není otcem nezletilého dítěte, nýbrž určení otcovství žalovaného k tomuto dítěti. Eventuální neúspěch žaloby není okolností, k níž soud přihlíží v rámci úvahy o existenci podmínek řízení.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 31.05.1966

Spisová značka: 5 Cz 42/66

Číslo rozhodnutí: 74

Číslo sešitu: 6-7

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Promlčení, Řízení před soudem

Předpisy: 141/1950 Sb. § 89

§ 104

§ 120

§ 498 99/1963 Sb. § 1

§ 6

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbirkový text rozhodnutí:

Č. 74/1966 sb. rozh.

Pro počátek běhu promlčecí doby při uplatnění nároku na náhradu nákladů, který žalobce učinil na výživu dítěte za jeho otce, není rozhodná právní moc rozsudku, jímž bylo zjištěno, že žalobce není otcem nezletilého dítěte, nýbrž určení otcovství žalovaného k tomuto dítěti.

Eventuální neúspěch žaloby není okolností, k níž soud přihlíží v rámci úvahy o existenci podmínek řízení.

(Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. května 1966, [5 Cz 42/66](#).)

Žalobce žil v dřívější době v manželství s A. K., jíž se dne 17. 11. 1958 narodilo dítě - nezletilá B. K. Po rozvodu manželství k žalobě generálního prokurátora na popření otcovství žalobce k uvedenému

dítěti okresní soud v Ústí nad Orlicí zjistil rozsudkem ze dne 30. 10. 1962, čj. 3 C 126/62, že žalobce není otcem nezletilé B. K., nar. 17. 11. 1958 z matky A. K.

Za tohoto stavu podal žalobce žalobu, již se domáhal na žalovaném O. B. náhrady nákladů, které vynaložil na výživu nezl. B. K., od jejího narození do rozvodu manželství žalobce s A. K., tj. do 31. 1. 1962.

Okresní soud v Ústí nad Orlicí zastavil řízení o této žalobě usnesením ze dne 12. 11. 1965, čj. 3 C 507/65. Své rozhodnutí, které vydal dokonce bez nařízení jednání k projednání věci, odůvodnil ustanovením § 104 odst. 1 o. s. ř.; nedostatek podmínky řízení shledal okresní soud v tom, že nárok žalobce je zjevně promlčen, a že žalovaný vznesl námitku promlčení již při protokolárním sepsování žaloby se žalobcem dne 11. 11. 1965.

Nejvyšší soud rozhodl ke stížnosti pro porušení zákona, podané předsedou Nejvyššího soudu, že rozsudkem okresního soudu byl porušen zákon, a tento rozsudek zrušil.

Z odůvodnění:

Okresní soud pochybil již tím, že - na základě svého přesvědčení o tom, že nárok žalobce zřejmě neobstojí, když proti němu byla vznesena námitka promlčení - vydal bez nařízení jednání k projednání věci usnesení o zastavení řízení o žalobě s poukazem na ustanovení § 104 odst. 1 o. s. ř. Event. neúspěšnost žaloby není takovou okolností, k níž by soud přihlížel v rámci úvahy o existenci podmínek řízení; při zkoumání podmínek řízení zjišťuje soud zákonný způsob zahájení řízení, pravomoc soudu, věcnou a místní příslušnost soudu, způsobilost účastníků být účastníky řízení, procesní způsobilost účastníků, plnou moc jejich zástupců, překážky věci již rozsouzené, popř. řízení již zahájeného, nikoli to, zda nárok žalobce obstojí či neobstojí např. z toho důvodu, že je promlčen.

Další pochybení okresního soudu vyplývá z jeho závěru, že počátek běhu promlčecí doby pro promlčení nároku žalobce určuje právní moc rozsudku okresního soudu v Ústí nad Orlicí ze dne 30. 10. 1962, čj. 3 C 126/62, jímž bylo zjištěno, že žalobce není otcem nezl. B. K., nar. 17. 11. 1958 z matky A. K.

Nárok žalobce je nárokem na náhradu nákladů, který žalobce učinil na výživu dítěte za jeho otce. Možnost uplatnění tohoto nároku (§ 498 o. z., § 89 o. z. z roku 1950) nenastala již právní mocí rozhodnutí, jímž bylo zjištěno, že žalobce není otcem dítěte, nýbrž nejdříve okamžikem, kdy bylo ve shodě s platnými předpisy určeno otcovství k dítěti toho, na něhož žalobce učinil náklad na výživu dítěte, tedy žalovaného. To znamená, že pro počátek běhu promlčecí doby pro promlčení nároku žalobce není rozhodná právní moc rozsudku okresního soudu v Ústí nad Orlicí ze dne 30. 10. 1962, čj. 3 C 126/62, jímž bylo zjištěno, že žalobce není otcem nezl. B. K., nar. 17. 11. 1958 z matky A. K., nýbrž určení otcovství žalovaného k tomuto dítěti (za účinnosti zák. č. 265/1949 Sb. o právu rodinném uznáním otcovství nebo zjištěním otcovství soudem, za účinnosti zák. č. 94/1963 Sb. o rodině souhlasným prohlášením rodičů nebo určením otcovství soudem). K těmto okolnostem ovšem neprovedl okresní soud potřebné důkazy; řízení zůstalo v tomto směru neúplným.

Z uvedených důvodů porušil okresní soud v Ústí nad Orlicí zákon v ustanoveních § 1, § 6, § 104 odst. 1, § 120 o. s. ř. ve spojení s ustanoveními § 498 o. z. a § 89 o. z. z r. 1950.